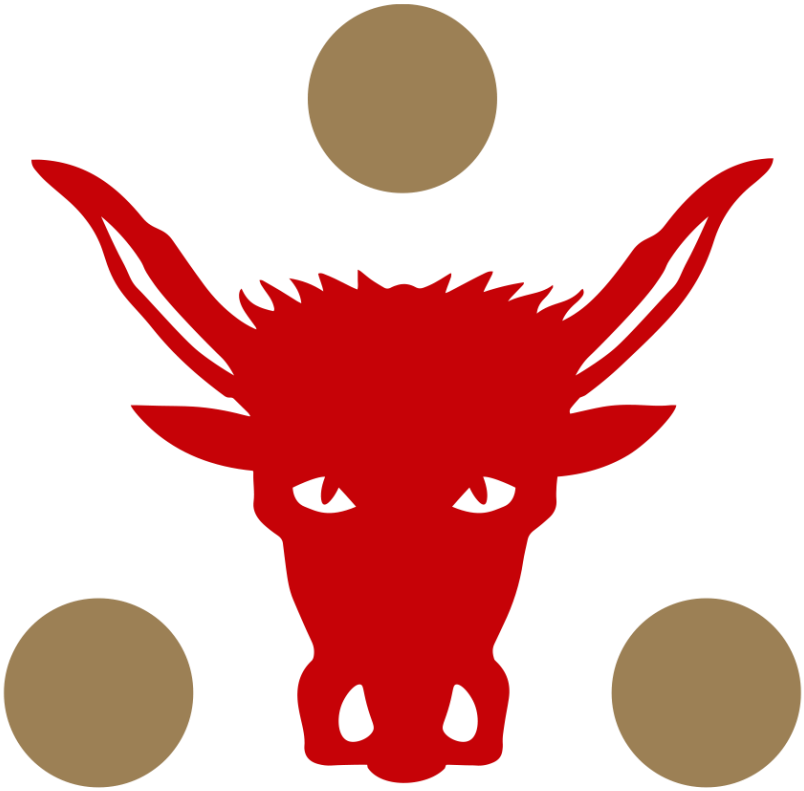

JOROINEN

TALOUSARVIO 2027 JA TALOUSSUUNNITELMA 2028-2029

Luonnos - kunnanhallituksen 1. käsittely 26.10.2026

Sisällys

1 Kunnanjohtajan katsaus 3
2 Yleisperustelut 4
2.1 Kuntastrategia 4
2.2 Toimintaympäristö ja taloudellinen kehitys 4
2.3 Talousarvion perustelut 4
2.4 Riskienhallinta ja keskeisimmät riskit 4
2.5 Kuntakonsernin toiminta ja talous 4
2.6 Talousarvion rakenne, sitovuus ja seuranta, tilivelvolliset sekä toimivaltuudet 4
2.7 Ilmastobudjetti 4
3 Käyttötalous 5
3.1 Yleishallinto 5
3.1.1 Hallinto 5
3.1.2 Maahanmuutto- ja työllisyyspalvelut 6
3.1.3 Tietohallinto 8
3.1.4 Elinkeinotoimi 9
3.1.5 Konsernipalvelut 10
3.1.6 Maaseutuhallinto 11
3.2 Sivistystoimi 12
3.2.1 Sivistystoimen hallinto 12
3.2.2 Varhaiskasvatus 13
3.2.3 Perusopetus 15
3.2.4 Lukio 18
3.2.5 Kirjasto 19
3.2.6 Vapaa sivistystyö 21
3.2.7 Hyvinvointi 21
3.3 Tekninen toimi 24
3.3.1 Teknisen toimen hallinto ja yhdyskuntasuunnittelu 24
3.3.2 Kuntatekniikka 25
3.3.3 Kiinteistö- ja ruokapalvelut 26
3.3.4 Maa- ja metsätilat 28
3.3.5 Rakennusvalvonta 28
3.3.6 Teknisen toimen projektit 29
3.3.7 Vesihuoltolaitos 29
4 Tuloslaskelma 31
5 Investoinnit 32
6 Rahoituslaskelma 33

1 KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

2 YLEISPERUSTELUT

2.1 KUNTASTRATEGIA

2.2 TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA TALOUDELLINEN KEHITYS

2.3 TALOUSARVION PERUSTELUT

2.4 RISKIENHALLINTA JA KESKEISIMMÄT RISKIT

2.5 KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

2.6 TALOUSARVION RAKENNE, SITOVUUS JA SEURANTA, TILIVELVOLLISET SEKÄ TOIMIVALTUUDET

2.7 ILMASTOBUDJETTI

3 KÄYTTÖTALOUS

3.1 YLEISHALLINTO

Yleishallinnon tulosalueet ovat hallinto, maahanmuutto- ja työllisyyspalvelut, tietohallinto, elinkeinotoimi, konsernipalvelut ja maaseutuhallinto.

Yleishallinnon toimialaa johtaa kunnanjohtaja.

00015000 YLEISHALLINTO	TP2025	TA2026	TA2027	TS2028	TS2029
TOIMINTATUOTOT	1 069 887	856 740	644 018	563 172	595 165
TOIMINTAKULUT	-3 154 603	-3 247 031	-3 095 833	-2 989 120	-3 119 428
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**-2 084 715**	**-2 390 291**	**-2 451 815**	**-2 425 948**	**-2 524 263**
Poistot ja arvonalentumiset	-23 290	-23 135	-47 938	-67 938	-87 938
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-2 108 005	-2 413 426	-2 499 753	-2 493 886	-2 612 201

Perustelut:
Yleishallinnon vuoden 2027 talousarvion toimintakate on -2,45 miljoonaa euroa, mikä on noin 62 000 euroa edellisvuotta heikompi. Toimintakulut pienenevät noin 151 000 euroa, mutta toimintatuotot vähenevät noin 213 000 euroa. Keskeisin syy toimintakatteen heikkenemiseen on kotoutumispalveluiden tulorahoituksen väheneminen. Myös työttömyysetuuksien kuntaosuuksien arvioidaan kasvavan.

Merkittävin toiminnallinen muutos on kirjanpito- ja palkanlaskentapalveluiden siirtyminen Wakaus Keski-Savon tilipalvelut Oy tuotettavaksi. Muutoksen myötä kunnan oman henkilöstön kustannukset pienenevät noin 190 000 euroa ja palvelujen ostot kasvavat noin 150 000 euroa. Samalla kunnan tytär- ja yhteistyöyhteisöille tuottamat taloushallintopalvelut ja niistä saadut tulot päättyvät. Muutoksella tavoitellaan palveluiden toimintavarmuuden parantamista ja henkilöriskien pienentämistä.

Elinkeinotoiminnassa painottuvat erityisesti puhtaan energian ja datakeskushankkeiden edistäminen sekä uusien investointien mahdollistaminen. Kunnan viestintää vahvistetaan uudella henkilöstöresurssilla. Tietohallinnossa kehitetään tietoturvallisuutta sekä tekoälyn ja automaation hyödyntämistä kunnan toiminnassa.

3.1.1 Hallinto

Palvelusuunnitelma:
Hallinnon tehtävä on vastata valtuuston, kunnanhallituksen ja tarkastuslautakunnan toiminnasta sekä vaalien järjestämisestä. Keskeistä on hyvän hallintotavan mukainen valmistelu, täytäntöönpano ja laillisuuden valvonta. Lisäksi tulosalueelle kuuluvat ay- ja työsuojelutoiminnan, joukko- ja palveluliikenteen järjestäminen sekä henkilöstön työhyvinvoinnin edistäminen.

Vastuuhenkilö: Hallintopäällikkö
Henkilöstöasioiden ja ay- ja työsuojelutoiminnan vastuuhenkilö: Sivistysjohtaja
Joukko- ja palveluliikenteen vastuuhenkilö: Rakennuttamis- ja hankintapäällikkö

Määrärahataulukko sitovalla tasolla:

00015100 Hallinto	TP2025	TA2026	TA2027	TS2028	TS2029
TOIMINTATUOTOT	10 658	8 850	14 660	5 300	19 300
TOIMINTAKULUT	-1 001 176	-1 027 423	-1 011 395	-1 000 489	-1 056 228
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**-990 518**	**-1 018 573**	**-996 735**	**-995 189**	**-1 036 928**

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut
Henkilöstön työhyvinvoinnin parantaminen perehdytystä kehittämällä.	Perehdytysmallin uusiminen.	Uusittu perehdytysmalli laadittu ja käytössä.
Ilmasto-ohjelman toteuttaminen hallinnon osalta.	Ilmastoviestinnän kehittäminen.	Ilmastoviestinnän määrä.

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:
Hallinnon tulosalueen henkilöstöresurssit ovat pienet, ja henkilöriski on merkittävä. Henkilöriskeihin pyritään varautumaan sijaisjärjestelyillä.

Perustelut:
Hallinnon toimintatuottojen vaihtelu johtuu valtiollisten vaalien järjestämisestä: vuonna 2027 järjestetään eduskuntavaalit ja vuonna 2029 europarlamenttivaalit. Lisäksi vuonna 2029 järjestetään kunta- ja aluevaalit. Vaalien järjestämisestä saatava korvaus ei täysin kata vaalien järjestämisestä aiheutuvia kustannuksia. Kuntavaalien järjestäminen on kuntien vastuulla ilman erillistä korvausta, minkä lisäksi suunnitelmavuoden 2029 kustannukset sisältävät valtuustokauden vaihtumiseen liittyvät kulut, jotka toteutuvat neljän vuoden välein.

Kiinteistöinventoinnin kustannukset on siirretty hallinnosta tekniseen toimeen talousarviovuodesta alkaen. Arkiston siirto uusiin tiloihin on tulossa suunnitelmakaudella. Tulosalueen talouteen tai toimintaan ei ole suunnitteilla muita merkittäviä muutoksia.

3.1.2 Maahanmuutto- ja työllisyyspalvelut

Palvelusuunnitelma:
Maahanmuuttopalvelut tarjoavat tukea maahanmuuttajille kotoutumisessa ja sopeutumisessa paikalliseen yhteisöön ja työelämään. Palveluihin sisältyvät henkilökohtaiset kotoutumissuunnitelmat palvelutarpeen mukaan, neuvonta arjen asioissa, kuten asumisessa ja koulutuksessa. Maahanmuuttopalvelut tukevat maahanmuuttajia myös työllistymisessä ja luovat aktiivisesti yhteyksiä paikallisiin yrityksiin edistäen työllistymismahdollisuuksia alueella. Palveluilla pyritään tukemaan maahanmuuttajien integraatiota ja aktiivista osallistumista yhteiskuntaan.

Keski-Savon työllisyysalue tuottaa työllisyyspalveluiden lakisääteiset palvelut sekä työpajapalveluita. Työllisyyspalvelujen tehtävänä on tukea työllistymistä ja tarjota kattavia palveluita työttömille työnhakijoille, tavoitteena työllistymisen edistäminen ja työmarkkinoille integrointi. Lisäksi julkisilla työvoimapalveluilla edistetään uuden yritystoiminnan syntymistä, yritysten toimintaedellytyksiä ja työelämän laatua.

Vastuuhenkilö: Hallintopäällikkö

Määrärahataulukko sitovalla tasolla:

00015200 Maahanmuutto- ja työllisyyspalvelut	TP2025	TA2026	TA2027	TS2028	TS2029
TOIMINTATUOTOT	370 238	197 000	52 000	10 000	5 000
TOIMINTAKULUT	-1 096 567	-1 166 889	-1 137 513	-1 119 134	-1 129 484
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**-726 329**	**-969 889**	**-1 085 513**	**-1 109 134**	**-1 124 484**

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut

Kotoutuja-asiakkaiden kotoutumisen ja työllistymisen edistäminen.	Oikea-aikainen ohjaus ja neuvonta sekä asiakkaiden ohjaaminen tarpeenmukaisiin kotoutumista, kouluttautumista ja työllistymistä edistäviin palveluihin. Yhteistyön vahvistaminen paikallisten toimijoiden kanssa.	Kotoutumisajalla olevien asiakkaiden työllistyminen ja koulutukseen siirtyminen.
Palveluiden laadun ja vaikuttavuuden kehittäminen yhteistyössä työllisyysalueen kanssa.	Yhtenäistetään maahanmuuttopalveluiden ja työllisyyspalveluiden käytäntöjä Keski-Savon työllisyysalueella.	Yhteisten ohjeiden ja prosessikuvauksien hienosäätö jatkuu.

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:
Työmarkkinoiden epävarmuus, heikko talouskasvu, vähentyneet yritysinvestoinnit ja korkea työttömyys voivat heikentää työllistymismahdollisuuksia, mikä kasvattaa kunnan taloudellista rasitusta. Palvelutaso voi heikentyä, jos palvelujen tarve kasvaa ilman kykyä kasvattaa resursseja. Lainsäädännön ja tulorahoituksen nopeatahtiset muutokset voivat heikentää kunnan mahdollisuuksia tarjota riittäviä palveluja.

Maahanmuuttopalveluissa keskeisiä riskejä ovat asiakasmäärien ja palvelutarpeiden vaikea ennakoitavuus, kotoutumista edistävien palveluiden ja koulutusten riittävä saatavuus sekä lainsäädännön ja rahoituksen muutosten vaikutukset palveluiden järjestämiseen. Palveluihin pääsyn viivästyminen voi hidastaa asiakkaan kotoutumista ja siirtymistä koulutukseen tai työelämään.

Työllisyyspalveluiden riskeinä ovat lomautusten ja työtä hakevien määrän voimakas lisääntyminen ja yritysten työvoimatarpeen merkittävä laskeminen. Lisäksi maahanmuutto- kuin työllisyyspalveluiden yhteensovittaminen kunnan, hyvinvointialueen, työllisyysalueen ja muiden toimijoiden välillä edellyttää toimivia yhteistyörakenteita ja selkeitä palveluprosesseja.

Perustelut:
Lakisääteisten työllisyyspalvelujen järjestäminen siirtyi valtiolta kuntien tehtäväksi vuoden 2025 alusta alkaen. Tehtävä on valtionosuusrahoitteinen, mutta valtionosuudet eivät näy tulosalueen tuloina. Joroisten kunnan maahanmuutto- ja työllisyyspalvelujen järjestäminen siirtyi Keski-Savon työllisyysalueelle vuoden 2026 alusta alkaen. Joroinen edelleen vastaa palvelujen järjestämisen kustannuksista ja palvelut säilyvät Joroisissa. Muutoksella tavoitellaan työllisyyspalvelujen pitkäjänteisempää kehittämistä sekä yhteistyön tuomia etuja palvelun sisällössä.

Maahanmuuttopalveluiden toimintaympäristö muuttuu vuonna 2027 kotoutumista koskevien lainsäädäntö- ja rahoitusmuutosten myötä. Vuoden 2027 alusta kotoutumis- ja lukutaitokoulutusten saatavuudesta vastaa työvoimaviranomainen. Muutokset korostavat Joroisten kunnan ja Keski-Savon työllisyysalueen välistä yhteistyötä, palveluiden yhteensovittamista sekä palvelutarpeiden ennakointia. Kotoutumiskoulutuksen toteutuksessa vahvistuu mahdollisuus sovittaa koulutusta joustavasti yhteen osa- tai kokoaikaisen työn ja yritystoiminnan kanssa.

Vuonna 2027 myös kotoutumisen rahoitus muuttuu, kotoutumiskoulutuksen rahoitusta siirtyy laskennallisista korvauksista osaksi kuntien peruspalvelujen valtionosuusrahoitusta, ja laskennallisten korvausten tasoon kohdistuu muutoksia. Tämä muutos yhdessä laskennallisten korvausten asiakasmäärien laskun kanssa näkyy tulosalueen tulojen laskuna. Kotoutumispalveluiden toimintakulut ovat pienentyneet, mutta eivät samassa suhteessa tulorahoituksen heikkenemisen kanssa. Rahoitusmuutokset lisäävät tarvetta ennakoida palvelutarpeita ja kohdentaa resurssit tarkoituksenmukaisesti. Painopisteenä on kotoutuja-asiakkaiden oikea-aikainen ohjaus ja neuvonta kotoutumisen alkuvaiheessa sekä asiakkaiden ohjautuminen heidän tarpeitaan vastaaviin kotoutumista, kouluttautumista ja työllistymistä edistäviin palveluihin.

Tulojen laskua selittää myös työpajatoiminnan siirtyminen työllisyysalueen järjestettäväksi, koska vuodesta 2026 alkaen käytössä on työpajan osalta nettobudjetointi. Myös työttömyysetuuksien maksuosuuksien arvioidaan edelleen kasvavan aiemmasta.

Tulevana vuonna työllisyyspalveluihin kohdistuu useita merkittäviä muutoksia, jotka lisäävät muun muassa palkkatuen ja starttirahan joustavuutta. Nykyinen kuntouttava työtoiminta ja sosiaalinen kuntoutus lakkaavat, ja niiden tilalle luodaan hyvinvointialueiden järjestämä uusi toimintakyvyn ja osallisuuden palvelu sekä työvoimaviranomaisen uusi lakisääteinen väline pitkäaikaistyöttömien työllistymisen edistämiseen. Vaikka palveluiden tarkemmista sisällöistä ja toteutustavoista ei ole vielä yksityiskohtaista tietoa, uudistus muuttaa Joroisten työpajan toimintaa. Jatkossa työpajalle voi ohjautua työllisyysalueen kautta työkokeiluun tai oppilaitoksen kautta suorittamaan opintoja koulutussopimuksella. Työpajalla aloitetaan myös uuden työ- ja toimintakyvyn arviointipalvelun toteuttaminen. Tämä liittyy Keski-Savon työllisyysalueella syksyllä 2026 alkaneeseen kaksivuotiseen projektiin, jonka tavoitteena on luoda vaikuttava arviointiprosessi asiakkaiden oikea-aikaiseksi ohjaamiseksi sopivien palvelujen ja etuuksien piiriin. Muutosten keskellä työllisyyspalvelut jatkavat edelleen tiivistä yhteistyötään yrityspalveluiden kanssa.

3.1.3 Tietohallinto

Palvelusuunnitelma:
Tietohallinto vastaa kunnan ja kuntakonsernin käyttämien laitteiden ja ohjelmistojen toiminnasta, ICT-tukihenkilöpalveluista sekä tietoturvallisuuden ja tietosuojan kehittämisestä. Tietohallinnon asiantuntijapalvelut, jotka sisältävät myös tietohallintojohtamista ja tietosuoja- ja tietoturvavastaavan palveluita, ostetaan Varkauden kaupungilta.

Vastuuhenkilö: Hallintopäällikkö

Määrärahataulukko sitovalla tasolla:

00015300 Tietohallinto	TP2025	TA2026	TA2027	TS2028	TS2029
TOIMINTATUOTOT	224 571	195 980	195 550	185 946	197 773
TOIMINTAKULUT	-222 195	-195 980	-195 550	-185 946	-197 773
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**2 376**		**0**	**0**	**0**

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut
Tietoturvallisuuden parantaminen.	Tietoturva-auditointi.	Tietoturva-auditointi tehty. Auditoinnissa ilmenevien kehitystoimenpiteiden suunnittelu ja/tai toteutus.
Tekoälyyn liittyvän osaamisen ja käytön lisääminen.	Henkilöstön koulutus ja tietohallinnon tuki. Tekoälyn käyttö.	Käyttäjämäärät.
Automatisoinnin lisääminen.	Kartoitetaan kohteet, joissa automatisointi olisi kannattavaa.	Kartoitus tehty.

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:
Merkittävimmät riskit liittyvät mahdollisiin ennalta arvaamattomiin tietojärjestelmähäiriöihin, laiterikkoihin tai tietosuojauhkiin. Tietojärjestelmien tai laitteiden toimimattomuus voi vaikeuttaa tai estää kunnan tavanomaisen työskentelyä, ja vikojen korjauksista voi muodostua kustannuksia. Tietoturvariskeihin pyritään vastaamaan koulutuksella, riittävillä tietoturvakäytänteillä sekä esimerkiksi

lisäämällä kaksivaiheisen tunnistautumisen käyttöä eri järjestelmissä. Mahdollisiin järjestelmäprojekteihin voi liittyä riskejä uudistuksen onnistumisesta, ja riskejä pyritään hallitsemaan riittävällä testaamisella ja huolellisella suunnittelulla. Kyberuhkataso on pysynyt edelleen kohonneena. Kyberturvallisuusriskeihin varautumisen osalta vuodelle 2027 on suunnitteilla tietoturva-auditointi.

Perustelut:
Tietohallinnon kustannustasoa on saatu pienennettyä erityisesti tilinpäätösvuosiin 2024–2025 nähden ympäristön modernisoinnin yhteydessä. Muutoin tietohallinnon taloudessa ja toiminnassa ei ole olennaisia muutoksia edelliseen vuoteen nähden.

Tietohallinnon keskeisiin tavoitteisiin kuuluu myös kunnan toimintojen kehittäminen ja toiminnan tehostaminen esimerkiksi automaatiomahdollisuuksia lisäämällä. Talousarviovuonna on suunniteltu tehtäväksi laaja kartoitus kunnan sisäisistä prosesseista siitä näkökulmasta, missä automaatiota voisi jatkossa hyödyntää työn sujuvoittamiseksi. Kyseessä ei kuitenkaan ole sellainen automaatio, joka suoraan vaikuttaa esimerkiksi päätösten antamiseen tai sisältöön, vaan kyse on toiminnallisesta kehittämisestä.

3.1.4 Elinkeinotoimi

Palvelusuunnitelma:
Kunta hankkii ostopalvelusopimukseen perustuen kunnassa oleville yrityksille niiden tarpeiden mukaista neuvontaa sekä hanke- ja kehittämispalveluja Business Warkaus Oy:ltä. Kunnalla on käytössä koko kehitysyhtiön palveluverkon palvelut. Kunnanvirastolla Business Warkaus Oy:n sivutoimipisteessä työskentelevän yritysasiantuntijan ja kehitysyhtiön palvelut ovat saatavissa lähipalveluina.

Elinkeinotoimi tuottaa yritysneuvonnan lisäksi kuntamarkkinointiin ja tiedottamiseen liittyviä palveluja. Yritysten perustamisneuvonta ostetaan toistaiseksi voimassa olevalla yhteistyösopimuksella Wäläkky Keski-Savon Uusyrityskeskus ry:ltä.

Vastuuhenkilö: Kunnanjohtaja ja Business Warkaus Oy

Määrärahataulukko sitovalla tasolla:

00015400 Elinkeinotoimi	TP2025	TA2026	TA2027	TS2028	TS2029
TOIMINTATUOTOT	48 754	13 000	1 000	1 000	1 000
TOIMINTAKULUT	-337 409	-368 940	-327 895	-280 053	-321 211
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**-288 655**	**-355 940**	**-326 895**	**-279 053**	**-320 211**
Poistot ja arvonalentumiset	-2 937	-2 938	-2 938	-2 938	-2 938
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-291 592	-358 878	-329 833	-281 991	-323 149

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut
Kunnan viestinnän tehostaminen.	Viestintäkoordinaattorin palkkaus.	Viestinnän lisääntyminen ja yhtenäistäminen.
Monipuolinen tapahtumatarjonta.	Mahdollistetaan onnistuneiden tapahtumien järjestäminen Joroisissa yhteistyössä kolmannen sektorin tapahtumajärjestäjien kanssa.	Toteutuneet tapahtumat.
Puhtaan energian tuotanto- ja jatkojalostushankkeet.	Uusien energiatuotannon ja datakeskushankkeiden investointien ja sijoittumisien mahdollistaminen.	Käynnistyneet uudet investoinnit.

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:
Henkilöstö- ja aikaresurssin riittävyys. Perustyön lisäksi aikaresurssia vie muut mahdolliset hanketyöt ja muu osallisuus mm. omistajaohjauksen kautta tulevissa hallitus- ja hallintotehtävissä. Markkinointi- ja kehitystyön lisäksi aikaa toivoisi jäävän enemmän yritysten ja yrittäjien tapaamiseen ja heidän toimintojen kehittämiseen.

Perustelut:
Elinkeinotoimen kustannusten pienenemisen suurin vaikuttava tekijä on se, että esimerkiksi nuorten kesätyöllistämiseen ja nuorten yrittäjyyteen varatut rahat saadaan varattua testamenttivaroista vuosille 2027 ja 2028. Lisäksi tapahtumien yhteistyösopimuksien kustannukset, sekä Myrskylyhdyn avustukset saadaan kohdistettua testamenttivaroista vuosille 2027 ja 2028. Elinkeinotoimen henkilöresurssit ovat rajalliset ja työtä on priorisoitava. Käytännössä kunnan elinkeinotoimen (yritysneuvonta, sijoittumiset, kehittämistoimet), markkinoinnin ja kuntatuotteiden kokonaisuudesta vastaa yritysasiantuntijan lisäksi kunnanjohtaja, jonka työpanos keskittyy pääasiassa puhtaan energian asioihin. Yritysasiantuntija on myös aiemmin vastannut kunnan viestinnästä ja tiedottamisesta. Tähän ollaan saamassa lisäresurssia vuoden 2027 alussa aloittavan viestintäkoordinaattorin myötä.

3.1.5 Konsernipalvelut

Palvelusuunnitelma:
Konsernipalvelut vastaavat kunnan koko organisaation kirjanpito-, palkanlaskenta- ja muista laskentatoimen palveluista. Kirjanpito- ja palkanlaskentapalvelut tuottaa Wakaus Keski-Savon tilipalvelut Oy.

Vastuuhenkilö: Kunnanjohtaja ja talouspäällikkö

Määrärahataulukko sitovalla tasolla:

00015500 Konsernipalvelut	TP2025	TA2026	TA2027	TS2028	TS2029
TOIMINTATUOTOT	415 666	441 910	380 808	360 926	372 092
TOIMINTAKULUT	-460 400	-447 457	-382 742	-362 771	-373 997
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**-44 734**	**-5 547**	**-1 934**	**-1 845**	**-1 905**
Poistot ja arvonalentumiset	-20 353	-20 197	-45 000	-65 000	-85 000
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-65 087	-25 744	-46 934	-66 845	-86 905

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut
Konsernipalveluiden ja kunnan oma toiminta tehostuu ja ostopalveluna tuotettu palvelu toteutuu onnistuneesti.	Riittävän resurssin varaaminen muutoksen läpiviemiseen, hyvä ja sujuva yhteistyö palveluntuottajan sekä toimialojen kanssa, riittävä tiedottaminen.	Palvelut on saatu tuotettua ilman keskeytyksiä ja oikea-aikaisesti. Palvelutason säilyttäminen samalla tasolla tai parantuminen sekä henkilöstön tyytyväisyys, toteaminen yhteydenottojen tai palautteiden perusteella.

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:
Keskeisimpiä toiminnallisia riskejä ovat henkilöstö- ja aikaresurssin riittävyys, taloushallinto-ohjelmistojen käyttövarmuus sekä palveluiden järjestämisen muutos. Taloudellisia riskejä voi aiheuttaa lisäpalvelujen ostamistarve, viivästyskulut ja ohjelmistojen muutoskulut.

Riskejä pyritään hallitsemaan henkilöstön työhyvinvoinnin seurannalla ja tukemisella sekä seuraamalla tulosalueen tehtäviin liittyviä muutoksia niin, että niihin pystytään valmistautumaan hallitusti

esimerkiksi riittävällä koulutuksella tai selkeällä tehtävien jaolla. Huolehditaan, että ohjelmistopäivitykset ja käyttöoikeudet ovat ajan tasalla. Tarkastellaan nykyisiä käytänteitä ja kehitetään tarvittaessa toimintatapoja yhteistyössä palveluntuottajan ja toimialojen kanssa.

Perustelut:
Valtuusto hyväksyi kunnan kirjanpito- ja palkanlaskentapalveluiden siirtämisen Wakaus Keski-Savon tilipalvelut Oy:n järjestettäväksi viimeistään vuoden 2027 alusta alkaen. Siirtoa on toteutettu vaiheittain niin, että palkanlaskentapalvelut siirtyivät 1.10.2026 alkaen Wakauden järjestämiksi ja kirjanpitopalvelut siirtyvät 1.1.2027 alkaen. Muutoksen myötä kunta ei tuota taloushallintopalveluja tytär- ja yhteistyöyhteisöille. Muutos aiheuttaa tehtäväjärjestelyjä tulosalueelle jäävälle henkilöstölle ja jatkossa laskentasihteerin työpanoksesta puolet on varattu tekniselle toimelle.

Toimintatuottojen ja -kulujen muutokset verrattuna edelliseen talousarviovuoteen selittyvät palvelutuotannon muutoksella. Toimintatuottojen muutosta selittää pääosin tytär- ja yhteistyöyhteisöjen laskutuksen päättyminen. Toimintakulujen osalta henkilöstökulut pienenevät noin 190 000 euroa, kun siirtyneen henkilöstön kulut jäävät kokonaan pois, laskentasihteerin kuluista puolet ja teknisen toimen henkilöstön (tekninen isännöitsijä ja asuntosihteeri) kulut siirtyvät tekniselle toimelle. Palvelujen ostot puolestaan kasvavat noin 150 000 euroa kirjanpidon ja palkanlaskennan ulkoistuksen myötä. Loppu osa kulujen muutoksesta selittyy muiden kulujen, esimerkiksi vuokrakulujen, pienenemisellä. Kunnan investointiohjelmassa on varauduttu pääomittamaan vuosittain Kiinteistö Oy Honkauran remontointi- ja muita investointikuluja 200 000 eurolla, näiden investointien poistot kirjautuvat tulosalueen kuluksi.

Tulosalueen työ on pääosin määräaikapaineista ja yksikön henkilöstöresurssi on niukka. Kirjanpito- ja palkanlaskentapalveluiden siirtyminen Wakauden järjestämäksi tulee vaatimaan muutosvaiheessa henkilöstö- ja aikaresurssia, mutta pienentää jatkossa henkilöstöriskiä merkittävästi. Työt tehdään lähes kokonaan taloushallinto-ohjelmilla, niiden käyttökatkot ja tietoliikenneyhteyksien häiriöt hankaloittavat töiden tekemistä ja voivat aiheuttaa viivästyksiä.

3.1.6 Maaseutuhallinto

Palvelusuunnitelma:
Maaseutuhallinto on Rantasalmen kunnan alainen palvelu- ja tulosyksikkö, joka hoitaa maaseutuhallinnon viranomaistehtävät Joroisten, Juvan, Rantasalmen ja Sulkavan kuntien alueella. Asiakaspalvelupisteet toimivat kaikissa yhteistoiminta-alueen kunnissa. Etelä-Savon maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueet toimivat yhteistyössä niin, että koko maakunnan alueilla on käytössä ammattitaitoiset, viljelijöitä palvelevat viranomaiset. Maaseutuhallinnon päätavoitteena on tukea maatilojen elinvoimaa tarjoamalla ennakoitava tulonmuodostuskanava tukien kautta.

Vastuuhenkilö: Kunnanjohtaja ja maaseutupäällikkö

Määrärahataulukko sitovalla tasolla:

00015600 Maaseutuhallinto	TP2025	TA2026	TA2027	TS2028	TS2029
TOIMINTAKULUT	-36 855	-40 342	-40 738	-40 727	-40 735
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**-36 855**	**-40 342**	**-40 738**	**-40 727**	**-40 735**

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut
Monipuoliset ja kattavat viljelijäkoulutukset	Viljelijäkoulutukset suunnitellaan ja toteutetaan yhdessä Pohjois-Savon, Pohjois-Karjalan ja Etelä-Savon yt-alueiden ja Itä-Suomen	Yhdessä sovitulla työnjaolla järjestettyjen koulutusten määrä.

	elinvoimakeskuksen (maaseutu-aluetasoon) kanssa.	
Seudullisen yhteistyön vahvistaminen	Etelä-Savon yt-alueet vahvistavat henkilöstön yhteiskäyttöä yt-alueiden tarpeiden mukaisesti	Yt-alueiden vastuukuntien johdon palaverit yhteistyötoiminnasta. Päätökset uudesta yhteistyöstä.

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:
Hallintoa kehitettäessä on vaarana, että asiakas eli viljelijä unohtuu. Toimintojen sähköistymisestä ja automatisoitumisesta huolimatta riskinä on, että viljelijä ei osaa tai tiedä toimia oikeaan aikaan ja oikealla tavalla.

Perustelut:
Täysin sähköinen tukihaku ja vuosittain laajeneva satelliittivalvonta ovat viljelijöille jo pääasiassa tuttuja asioita, samoin vuonna 2027 päättyvän ohjelmakauden tukiehdot. Joitakin merkittäviä tukimuutoksia on kuitenkin tulossa myös vuodelle 2027, joten koulutukseen ja neuvontaan täytyy edelleen panostaa. Viljelijäkoulutuksissa tehtävällä yhteistyöllä vähennetään valmistelun päällekkäisyyttä ja koulutukseen käytettävää aikaa. Koulutukset järjestetään Teamsillä, joten niihin on helppo osallistua paikasta riippumatta. Koulutusmateriaali on viljelijöiden saatavilla jälkeenpäin maaseutu.fi-sivuilla. Koulutuksissa pyritään huomioimaan paitsi tukiehtojen koulutus myös sähköisen asioinnin osaaminen yleisesti.

Maaseutuhallinnossa paras osaaminen ja tehokkuus saavutetaan, kun henkilöt työskentelevät hallinnonalalla täysiaikaisesti. Pienen henkilöstön yksiköissä tämä voidaan saavuttaa rajat ylittävällä yhteistyöllä tai poistamalla rajat kokonaan eli yhdistämällä yksiköitä. Etelä-Savon yt-alueiden keskinäisiä vaihtoehtoja on käsitelty vuonna 2026 ja yhteistyömuutoksia on odotettavissa vuodelle 2027. Hallinnon tulee huomioida myös asiakkaiden näkökulma toimintaansa kehittäessä.

3.2 SIVISTYSTOIMI

Sivistystoimen tulosalueet ovat sivistystoimen hallinto, varhaiskasvatus, perusopetus, lukiokoulutus, hyvinvointi, kirjasto ja vapaa sivistystyö.

Määrärahataulukko sitovalla tasolla:

00030010 SIVISTYSTOIMI	TP2025	TA2026	TA2027	TS2028	TS2029
TOIMINTATUOTOT	687 726	545 890	567 762	469 450	487 367
TOIMINTAKULUT	-10 877 743	-10 745 799	-11 007 587	-10 815 156	-11 229 305
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**-10 190 017**	**-10 199 909**	**-10 439 825**	**-10 345 706**	**-10 741 938**
Poistot ja arvonalentumiset	-7 599	-5 685	-3 212	-3 212	-3 212
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-10 197 615	-10 205 594	-10 443 037	-10 348 918	-10 745 150

Perustelut:
Sivistystoimen talousarvio perustuu olemassa olevien toimintojen toteuttamiseen myös talousarviovuonna 2027 sekä suunnitteluvuosina 2028 ja 2029 hiljalleen muuttuvassa toimintaympäristössä. Sivistystoimessa ei ole odotettavissa merkittäviä kevennyksiä normiohjattujen palvelujen järjestämisessä tai huomattavia parannuksia tulorahoituksessa.

3.2.1 Sivistystoimen hallinto

Palvelusuunnitelma:

Sivistystoimen hallinnon tehtävänä on toimialaan kuuluvien palveluiden järjestäminen ja kehittäminen sekä edellytysten luominen toimialan tehtävien hoitamiseen.

Vastuuhenkilö: Sivistysjohtaja

Määrärahataulukko sitovalla tasolla:

00030100 Sivistystoimen hallinto	TP2025	TA2026	TA2027	TS2028	TS2029
TOIMINTATUOTOT	274	250	400	400	400
TOIMINTAKULUT	-209 405	-203 165	-215 744	-217 832	-223 052
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**-209 131**	**-202 915**	**-215 344**	**-217 432**	**-222 652**

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut
Sivistystoimen toimintojen kohderyhmien hyvinvoinnin edistäminen.	Kohderyhmien osallistaminen ja aktivoiminen osallistumaan omaa hyvinvointia edistävään toimintaan.	Osallistuminen varhaiskasvatukseen, poissaolot perusopetuksesta, osallistuminen toisen asteen koulutukseen, osallistuminen vapaan sivistystyön, kirjaston ja kulttuuritoimen järjestämään toimintaan.
Sivistystoimen toimintojen kehittäminen.	Osallistuminen alueelliseen yhteistyöhön maakunnallisesti ja seudullisesti.	Yhteistyön toteutuminen käytännössä: seudullinen sivistysjohtajien yhteistyö, opetussuunnitelmatyö, ylikunnallinen hankeyhteistyö, hyvinvointialueen kanssa tehtävä yhteistyö, Lumme-yhteistyö.
Henkilöstön pysyvyyden edistäminen.	Henkilöstön työhyvinvoinnista huolehtiminen, ammatillisen kasvun ja kouluttautumisen edistäminen.	Henkilöstön prosentuaalinen vaihtuvuus, koulutuspäivien määrä henkilöä kohden, työperäisten sairauspoissaolojen määrä.

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:
Sivistystoimen hallinnon toiminnan keskeisimmät riskit liittyvät hallinnon toteuttamiseen suppealla henkilöstömäärällä. Sivistystoimen palveluiden järjestäminen ja kehittäminen kohdistuu toimintaan, joka on vahvasti normiohjattua. Näin ollen hyvien edellytysten luominen tehtävien hoitamiseksi edellyttää soveltuvia paikallisia ratkaisuja suhteessa yleisiin reunaehtoihin. Muut sivistystoimen toimintaan kohdentuvat riskit liittyvät ennen kaikkea ulkoisiin tekijöihin, joita on ilmentynyt koko kuluneen vuosikymmenen ajan (koronapandemia, kansainvälinen tilanne heijastevaikutuksineen).

Perustelut:
Menojen kasvu perustuu kustannustason yleiseen nousuun.

3.2.2 Varhaiskasvatus

Palvelusuunnitelma:
Varhaiskasvatuksen tehtävänä Joroisissa on tuottaa hyvälaatuista, paikkakunnan ominaispiirteisiin parhaiten soveltuvaa varhaiskasvatusta, asiantuntevaa esiopetusta sekä joustavia, perheiden tarpeisiin vastaavia avoimen varhaiskasvatuksen palveluja. Yhteistyössä huoltajien kanssa luodaan lapsen kokonaisvaltaiselle kehitykselle suotuisa kasvuympäristö.

Varhaiskasvatusta toteutetaan Joroisten kunnassa tällä hetkellä päiväkodeissa sekä avoimen varhaiskasvatuksen palveluina, joita ovat säännöllinen ryhmätoiminta lapsiperheille sekä matalan kynnyksen perheohjaus. Lisäksi varhaiskasvatukseen kuuluu lasten kotihoidon tuki. Joroisten kunnassa on tehty varhaiskasvatuksen järjestämissuunnitelma (vuosille 2024–2028). Suunnitelma on päivitettävä vuoden 2027 aikana.

Esiopetusta järjestetään kirkonkylällä ja Kuvansissa varhaiskasvatuksen toimintana.

Vastuuhenkilö: Varhaiskasvatuspäällikkö

Määrärahataulukko sitovalla tasolla:

00030501 Varhaiskasvatus	TP2025	TA2026	TA2027	TS2028	TS2029
TOIMINTATUOTOT	181 453	169 700	116 500	116 800	117 107
TOIMINTAKULUT	-2 990 197	-2 873 916	-2 885 221	-2 944 070	-3 280 570
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**-2 808 745**	**-2 704 216**	**-2 768 721**	**-2 827 270**	**-3 163 463**

Erittelyt:

003010 Kirkonkylän päiväkoti	TP2025	TA2026	TA2027	TS2028	TS2029
TOIMINTATUOTOT	110 055	107 500	73 500	73 770	74 046
TOIMINTAKULUT	-1 583 892	-1 527 121	-1 559 549	-1 591 516	-1 627 882
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**-1 473 836**	**-1 419 621**	**-1 486 049**	**-1 517 746**	**-1 553 836**
003011 Kuvansin päiväkoti	TP2025	TA2026	TA2027	TS2028	TS2029
TOIMINTATUOTOT	31 334	31 200	42 500	42 530	42 561
TOIMINTAKULUT	-1 029 575	-1 010 986	-1 112 287	-1 134 838	-1 161 216
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**-998 241**	**-979 786**	**-1 069 787**	**-1 092 308**	**-1 118 655**
003020 Perhepäivähoito	TP2025	TA2026	TA2027	TS2028	TS2029
TOIMINTATUOTOT	4 389	5 500			
TOIMINTAKULUT	-132 311	-82 712			
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**-127 922**	**-77 212**	**0**	**0**	**0**
003030 Avoin varhaiskasvatustoiminta	TP2025	TA2026	TA2027	TS2028	TS2029
TOIMINTATUOTOT	400	500	500	500	500
TOIMINTAKULUT	-84 819	-94 278	-98 593	-100 596	-103 101
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**-84 419**	**-93 778**	**-98 093**	**-100 096**	**-102 601**
003040 Lasten kotihoidontuki	TP2025	TA2026	TA2027	TS2028	TS2029
TOIMINTAKULUT	-86 998	-100 183	-70 250	-71 639	-78 447
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**-86 998**	**-100 183**	**-70 250**	**-71 639**	**-78 447**
003041 Muu lasten päivähoito	TP2025	TA2026	TA2027	TS2028	TS2029
TOIMINTAKULUT	-26 832	-20 497	-44 542	-44 519	-44 534
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**-26 832**	**-20 497**	**-44 542**	**-44 519**	**-44 534**

003060 Varhaiskasvatuksen tasa-arvon edistäminen 2024–2027	TP2025	TA2026	TA2027	TS2028	TS2029
TOIMINTATUOTOT	35 274	25 000			
TOIMINTAKULUT	-45 770	-38 139			
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**-10 496**	**-13 139**	**0**	**0**	**0**

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut
Liikunnallisen elämäntavan edistäminen varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa	Henkilöstön koulutus ja liikunnallisuuden lisääminen varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen arjessa	Toteutuneet koulutukset sekä henkilöstön kanssa yhdessä sovitut toimintamallit sekä niiden tuominen käytäntöön
Pedagogisen johtamisen suunnitelman päivittäminen	Päiväkodin johtajat päivittävät yhdessä henkilöstön kanssa pedagogisen johtamisen suunnitelmaa Joroisissa	Suunnitelma on päivitetty vuoden 2027 aikana
Varhaiskasvatuksen järjestämissuunnitelman päivittäminen	Työryhmän kokoaminen suunnitelman päivittämiseen ja sen käyminen läpi henkilöstön, huoltajien ja muiden sidosryhmien kanssa	Työryhmän kokoaminen ja suunnitelman päivittäminen vuoden 2027 aikana

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:
Varhaiskasvatuksessa hyvälaatuiseen, paikkakunnan ominaispiirteisiin parhaiten soveltuvaan varhaiskasvatukseen, asiantuntevaan esiopetukseen sekä joustaviin, perheiden tarpeisiin vastaaviin avoimen varhaiskasvatuksen palveluihin, kunnassa on oltava toiminnan pohjalla hyvät suunnitelmat toiminnan toteuttamiseen. Kahden edellisen vuoden aikana (2025 ja 2026) on päivitetty sekä valtakunnallinen esiopetuksen opetussuunnitelma että varhaiskasvatussuunnitelman perusteet. Näiden lisäksi kunnassa on pedagogisen johtamisen suunnitelma sekä varhaiskasvatuksen järjestämissuunnitelma, jotka molemmat on päivettävä vastaamaan tätä päivää. Nämä suunnitelmat antavat raamit toiminnalle sekä selkeyttävät niin päiväkodin johtajien kuin koko henkilöstön työtä.

Mikäli henkilökunnassa on paljon muutoksia esim. poissaolojen myötä, riski laadukkaan toiminnan toteuttamiseen on olemassa. Poissaolot vaikuttavat myös henkilöstön työhyvinvointiin ja jaksamiseen.

Perustelut:
Talousarvio on laadittu tämänhetkisen lapsimäärän ja tiedossa olevan ennusteen mukaan. Mikäli lapsiperheitä muuttaa kuntaa ja he hakeutuvat varhaiskasvatuksen palveluihin, tarvitsee henkilöstön riittävyys arvioida uudelleen. Myös erilaiset tuen tarpeet vaikuttavat toiminnan järjestämiseen sekä henkilöstöresurssiin.

3.2.3 Perusopetus

Palvelusuunnitelma:
Perusopetuksen tehtävänä on antaa laadukasta ja monipuolista yleissivistävää opetusta sekä kasvattaa vastuulliseen yhteistyöhön ja hyviin vuorovaikutustaitoihin. Perusopetuksen tulosalueeseen sisältyvät erityisopetus ja ostettu erityisopetus, APIP-toiminta ja perusopetuksen hankkeet.

Erityisopetusta järjestetään jokaisen oppilaan henkilökohtaiset tarpeet huomioiden. Yhtenäiskoulussa toimii lukuvuonna 2026–2027 5,5 erityisopettajaa/erityisluokanopettajaa ja Kuvansissa yksi.

Osa koulunkäynninohjaajien työpanoksesta on erityisopetuksen kustannuspaikalla. Erityisopetusta ostetaan myös tarpeen mukaan muilta kunnilta, kuntayhtymiltä, valtiolta ja joissakin tapauksissa hyvinvointialueilta.

Perusopetuksessa tarjotaan lisäksi iltapäivätoimintaa, jonka tarkoituksena on tarjota lapselle koulupäivän jälkeen turvallinen ja lapsen kasvua tukeva ympäristö, jossa hän voi ammattitaitoisen ohjaajan valvonnassa viettää vapaa-aikaansa.

Perusopetuksen hankkeiden avulla kunta pyrkii vastaamaan opetushallituksen ja opetusministeriön asettamien painopistealueiden kehittämiseen. Rahoituspohjan supistuttua Joroinen on saanut valtion erityisavustusta vuodelle 2027 kerhotoimintaan liittyvään hankkeeseen, sekä uima- ja vesipelastustaitojen kehittämiseen tarkoitettua hankerahaa.

Vastuuhenkilöt: Yhtenäiskoulun ja lukion rehtori, vastuuopettaja ja Kuvansin koulunjohtaja

Määrärahataulukko sitovalla tasolla:

00031050 Perusopetus	TP2025	TA2026	TA2027	TS2028	TS2029
TOIMINTATUOTOT	227 574	185 446	230 922	146 403	144 513
TOIMINTAKULUT	-5 335 360	-5 257 651	-5 436 475	-5 305 659	-5 364 726
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**-5 107 786**	**-5 072 205**	**-5 205 553**	**-5 159 256**	**-5 220 213**
Poistot ja arvonalentumiset	-4 388	-2 473			
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-5 112 174	-5 074 678	-5 205 553	-5 159 256	-5 220 213

Erittelyt:

003100 Joroinen/ostettu erityisopetus	TP2025	TA2026	TA2027	TS2028	TS2029
TOIMINTAKULUT	501				
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**501**		**0**	**0**	**0**
003111 Joroisten erityisopetus	TP2025	TA2026	TA2027	TS2028	TS2029
TOIMINTATUOTOT	512		1 760	1 668	1 714
TOIMINTAKULUT	-446 006	-470 685	-552 348	-565 545	-579 293
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**-445 494**	**-470 685**	**-550 588**	**-563 877**	**-577 579**
003451 Sairaalaopetus	TP2025	TA2026	TA2027	TS2028	TS2029
TOIMINTAKULUT	-38 150	-10 052	-10 000	-10 000	-10 000
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**-38 150**	**-10 052**	**-10 000**	**-10 000**	**-10 000**
003210 Kotikuntakorvaukset	TP2025	TA2026	TA2027	TS2028	TS2029
TOIMINTATUOTOT	93 348	108 349	142 350	80 000	80 000
TOIMINTAKULUT	-113 507	-73 527	-190 430	-130 279	-130 288
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**-20 159**	**34 822**	**-48 080**	**-50 279**	**-50 288**
003215 Kuvansin alakoulu	TP2025	TA2026	TA2027	TS2028	TS2029
TOIMINTATUOTOT	6 732	2 597	6 851	4 725	5 789
TOIMINTAKULUT	-1 050 232	-934 598	-922 251	-903 646	-918 846
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**-1 043 500**	**-932 001**	**-915 400**	**-898 921**	**-913 057**

003219 LSL:n perusteella sijoitetut oppilaat perusopetus	TP2025	TA2026	TA2027	TS2028	TS2029
TOIMINTATUOTOT	4 591	20 000	10 000	9 000	6 000
TOIMINTAKULUT	-30 010	-7 078	-7 000	-6 000	-6 000
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**-25 419**	**12 922**	**3 000**	**3 000**	**0**
003220 Yhtenäiskoulu	TP2025	TA2026	TA2027	TS2028	TS2029
TOIMINTATUOTOT	28 676	23 000	31 010	31 010	31 010
TOIMINTAKULUT	-3 488 488	-3 656 362	-3 628 416	-3 591 610	-3 619 502
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**-3 459 812**	**-3 633 362**	**-3 597 406**	**-3 560 600**	**-3 588 492**
Poistot ja arvonalentumiset	-4 388	-2 473			
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-3 464 200	-3 635 835	-3 597 406	-3 560 600	-3 588 492
003311 Jo kirkonkylän ip-toiminta	TP2025	TA2026	TA2027	TS2028	TS2029
TOIMINTATUOTOT	15 021	15 000	10 000	10 000	10 000
TOIMINTAKULUT	-28 282	-54 906	-52 513	-53 307	-54 577
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**-13 261**	**-39 906**	**-42 513**	**-43 307**	**-44 577**
003312 Kuvansin ip-toiminta	TP2025	TA2026	TA2027	TS2028	TS2029
TOIMINTATUOTOT	11 100	10 000	10 000	10 000	10 000
TOIMINTAKULUT	-43 908	-41 157	-44 684	-45 272	-46 220
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**-32 808**	**-31 157**	**-34 684**	**-35 272**	**-36 220**
Perusopetuksen hankkeet	TP2025	TA2026	TA2027	TS2028	TS2029
TOIMINTATUOTOT	67 594	6 500	18 951		
TOIMINTAKULUT	-97 279	-9 286	-28 833		
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**-29 685**	**-2 786**	**-9 882**		

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut
Koulun arvokeskustelu ja positiivisten, vahvuuskeskeisten arvojen tuominen kouluarkeen	Huoltajien ja oppilaiden kuuleminen mm. vanhempainilloissa Arvojen näkyväksi tekeminen koulu-arjessa. Positiivisten asenteiden vaikutukset näkyvät edistymisenä oppimisessa ja luovat koulu- ja työpäiviin hyvän ilmapiirin.	Yhdessä luodut koulun arvot ovat osa kaikkea koulun toimintaa. Ilmapiirin muutos oppimismyönteisemmäksi. Tuloksen mittaaminen kyselyjen avulla.
Kouluyhteisön kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin ja liikunnallisen elämäntavan edistäminen	Erilaisten tapahtumien, retkien, ja yhteisten tilaisuuksien järjestäminen. Oppilaiden osallistaminen tapahtumien järjestelyissä.	Toteutuneet tapahtumat, retket ja tilaisuudet. Lukuvuosiarviointi sekä oppilaskyselyjen analysointi ja tarvittavat toimenpiteet.

	Henkilöstölle tarjotaan mahdollisuutta pitää työhyvinvointia lisääviä tapahtumia.	
Yhteistyön ja osaamisen kehittäminen	Erilaisten yhteistyömuotojen kokeilua ja toteutusta yhdessä suunnitellen. Savon sivistyksen suunta -hankkeen jalkauttaminen.	Toteutuneiden yhteistyökokeilujen arviointia lukuvuosiarvioinnin yhteydessä. Savon sivistyksen suunta -hankkeen kyselyt.

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:
Henkilöstön jaksaminen erilaisissa häiriötilanteissa ja arjen haasteissa.

Oppilaiden tuen riittävyys, sen arviointi ja 1.8.2025 voimaan astuneiden uusien tukitoimien mukaiset järjestelyt. Järjestelyt vaativat mm. päivittämään oppilaiden tuen päätöksiä vielä lukuvuonna 2026–2027. Tuen uudistuksen myötä kasvaneet erityisopetustarpeet.

Opettajien sijaistilanne on haasteellinen ja se aiheuttaa riskitekijän.

Perustelut:
Perusopetuksen talousarviossa on huomioitu Joroisten kunnan perus- ja lukio-opetuksen järjestämissuunnitelma vuosille 2025–2030. Talousarviossa on huomioitu järjestämissuunnitelma mukaiset ryhmien muodostamisohjeet, sekä seitsemäsluokkalaisten ryhmäjako. Erityisopettajaresurssin lisäystarve on otettu huomioon yhtenäiskoulussa, sekä ohjaajaresurssi on pyritty mitoittamaan riittäväksi, jotta sen avulla voidaan toteuttaa uuden tuen mukaista ryhmäkohtaista tukea.

3.2.4 Lukio

Palvelusuunnitelma:
Lukio antaa opetussuunnitelman mukaisesti opiskelijoille laajan yleissivistyksen ja jatko-opintokelpoisuuden sekä elämässä tarvittavia tietoja ja taitoja. Lukio antaa opiskelijoille edellytyksiä elinikäiseen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen sekä auttaa opiskelijoita tasapainoiseksi ja toiset huomioonottavaksi ihmiseksi. Joroisten lukio on aktiivinen yhteistyössä ympäröivän yhteiskunnan kanssa. Lukio järjestää yrittäjäkasvatusta sekä kansainvälisyyttä ja tarjoaa urheilulinjoja.

Vastuuhenkilö: Yhtenäiskoulun ja lukion rehtori ja vastuuopettaja

Määrärahataulukko sitovalla tasolla:

00032000 Lukio	TP2025	TA2026	TA2027	TS2028	TS2029
TOIMINTATUOTOT	54 799	84 325	130 532	116 439	135 939
TOIMINTAKULUT	-1 065 139	-1 061 711	-1 086 490	-1 031 239	-1 035 490
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**-1 010 341**	**-977 386**	**-955 958**	**-914 800**	**-899 551**

Erittelyt:

003511 Joroisten lukio	TP2025	TA2026	TA2027	TS2028	TS2029
TOIMINTATUOTOT	7 582	1 000	68 500	93 939	117 939
TOIMINTAKULUT	-1 003 307	-978 907	-1 022 957	-1 005 596	-1 010 034
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**-995 725**	**-977 907**	**-954 457**	**-911 657**	**-892 095**
003515 Lukion oppilasasunnot	TP2025	TA2026	TA2027	TS2028	TS2029
TOIMINTATUOTOT	31 475	33 600	33 000	22 500	18 000

TOIMINTAKULUT	-38 057	-31 832	-35 044	-25 643	-25 456
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**-6 582**	**1 768**	**-2 044**	**-3 143**	**-7 456**
Lukion hankkeet	TP2025	TA2026	TA2027	TS2028	TS2029
TOIMINTATUOTOT	9 542	49 725	29 032		
TOIMINTAKULUT	-17 575	-50 972	-28 489		
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**-8 033**	**-1247**	**543**		

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut
Yhteisön kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin ja liikunnallisen elämäntavan edistäminen	Erilaisten tapahtumien, retkien, ja yhteisten tilaisuuksien järjestäminen. Opiskelijoiden ja opiskelijakunnan hallituksen osallistaminen tapahtumien järjestelyissä. Henkilöstölle tarjotaan mahdollisuutta pitää työhyvinvointia lisääviä tapahtumia.	Toteutuneet tapahtumat, retket ja tilaisuudet. Lukuvuosiarviointi sekä opiskelijakyselyjen analysointi ja tarvittavat toimenpiteet.
Vahvistetaan korkeakouluyhteistyötä pyrkien saamaan se luontevaksi osaksi lukio-opintoja	Jatketaan hyvin alkanutta yhteistyötä UEF:in kanssa kehittäen ja tiivistäen työskentelyä edelleen.	Selvitetään väyläopiskelijoiden määrä sekä heidän menestymisensä opinnoissa.
Elinvoimaisen, kansainvälisen lukion kehittäminen	Opiskelijarekrytointi, osaavan ja pätevän henkilöstön sitoutuminen sekä innovatiivinen kehitysmyönteisyys.	Ylioppilaskirjoitusten tulokset ja sijoittuminen jatko-opintoihin. Henkilöstön pysyvyys.

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:
Henkilökunnan jaksaminen, kuormituksen tasainen jakautuminen eri henkilöiden kesken. Monessa kohdassa samat henkilöt ovat vetäjinä vastuussa. Kolmansien maiden opiskelijoiden maksuttomuus päätyi lukuvuoden 2026 alkuun, jatkossa heidän lukumääränsä on arvoitus. Opiskelijoiden ja henkilökunnan passiivisuus yhteisöllisten tapahtuminen yhteydessä.

Lukion opiskelijamäärän nopea laskeminen.

Perustelut:
Taloudellisesti kaikki toiminta vaatii resursseja, tapahtumat, retket, yliopistoyhteistyö jne. vaativat kaikki myös taloudellista panosta. Toistaiseksi lukion yksikköhinnat ovat kattaneet kohtuullisesti kaikki menot, mutta mikäli maksavia opiskelijoita ei saada EU:n ulkopuolisista maista, palvelut vähenevät väistämättä.

Erityisesti nuoret ovat nykyään entistä yksilöllisempiä, joten toimintaan innostaminen on monesti hyvin vaikeaa.

3.2.5 Kirjasto

Palvelusuunnitelma:
Kirjastotoimi pyrkii osaltaan takaamaan hyvin toimivat lähipalvelut kunnassa sekä osallistumaan verkostomaisen kirjastoyhteistyön luomiseen. Toimintaa ohjaavat laki yleisistä kirjastoista, kunnan

strategia ja kirjaston toiminnasta tehty vuoteen 2030 ulottuva suunnitelma sekä niiden mukaiset tavoitteet.

Vastuuhenkilö: Sivistysjohtaja

Määrärahataulukko sitovalla tasolla:

00034000 Kirjasto	TP2025	TA2026	TA2027	TS2028	TS2029
TOIMINTATUOTOT	8 500	2 500	4 100	4 100	4 100
TOIMINTAKULUT	-332 788	-332 968	-366 231	-369 937	-376 045
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**-324 288**	**-330 468**	**-362 131**	**-365 837**	**-371 945**

Erittelyt:

003611 Joroisten kirjasto	TP2025	TA2026	TA2027	TS2028	TS2029
TOIMINTATUOTOT	4 503	2 500	4 100	4 100	4 100
TOIMINTAKULUT	-286 746	-285 456	-318 427	-322 146	-328 245
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**-282 243**	**-282 956**	**-314 327**	**-318 046**	**-324 145**
003614 Kirjastoauto					
TOIMINTAKULUT	-41 985	-47 512	-47 804	-47 791	-47 800
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**-41 985**	**-47 512**	**-47 804**	**-47 791**	**-47 800**
003646 Sarvista härkää, kannesta kirjaa -hanke					
TOIMINTATUOTOT	3 997				
TOIMINTAKULUT	-4 057				
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**-59**	**0**	**0**	**0**	**0**

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut
Lukutaidon edistäminen	Lukutaitotyö varhaiskasvatuksessa ja kouluissa sekä aikuisväestöön kohdistuva lukutaitotyö (kirjastoauto)	Lukutaitotyön tavoittama osuus lapsista ja nuorista, aikuisväestöön kohdistetun työn määrä työtunteina ja lainausmäärien kehittyminen.
Yleissivistyksen edistäminen ja pääsy kulttuurisiin sisältöihin	Yleisölle avoimien yleissivistävien tapahtumien ja näyttelyiden järjestäminen.	Tapahtumien ja osallistujien määrä sekä kirjastossa järjestettyjen näyttelyiden määrä
Digitaitojen edistäminen	Digituen tarjoaminen kirjastossa	Digitukea saaneiden määrä

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:
Keskeisimmät riskit liittyvät pienehköön henkilöstömäärään, joka vaikuttaa kirjaston perustoimintaan, mahdollisuuteen jalkautua sekä kokoelmatyöhön.

Perustelut:
Kirjastotoiminta toteutetaan itsenäisenä kirjastona osana Lumme-kimppaa. Kirjaston talousarvioissa on ennakoitu odotettavissa olevia henkilöstöjärjestelyjä ja varauduttu päivittäisen johtamisen toteuttamiseen yksikön sisäisin voimin.

3.2.6 Vapaa sivistystyö

Palvelusuunnitelma:
Soisalo-opisto toimii Heinäveden, Joroisten, Leppävirran, Pieksämäen ja Varkauden alueella. Sen toimialat ovat vapaan sivistystyön koulutus (kansalaisopisto) ja taiteen perusopetus (musiikkiopisto, tanssikoulu, kuvataidekoulu ja käsityökoulu).

Soisalo-opisto tarjoaa kaikenikäisille monipuolisia harrastus- ja opiskelumahdollisuuksia ja tätä kautta edistää yksilön hyvinvointia. Toiminta-aluetta on koko Soisalo-opiston alue ja toimintaa Joroisissa on kirkonkylän ja Kuvansin lisäksi haja-asutusalueen kylillä.

Vastuuhenkilö: Sivistysjohtaja

Määrärahataulukko sitovalla tasolla:

00035000 Vapaa sivistystyö	TP2025	TA2026	TA2027	TS2028	TS2029
TOIMINTAKULUT	-94 954	-108 005	-108 200	-110 341	-112 551
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**-94 954**	**-108 005**	**-108 200**	**-110 341**	**-112 551**

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut
Osallistujien määrä säilyy edellisen vuoden tasolla	Tuotetaan laadukkaat palvelut asiakkaita osallistamalla (mm. asiakastyytyväisyyskysely sekä kurssitoiveet) ja pidetään näkyvyyttä yllä. Osaavan henkilöstön rekrytointi.	Joroislaisten osallistujien lukumäärä

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:
Osaavan henkilöstön rekrytointi. Yleisen kustannustason nousu.

Perustelut:
Haastavaa löytää osaavaa henkilökuntaa kohtuullisen matkan päästä. Hyvä asiakastyytyväisyys kertoo siitä, että kuntalaiset käyttävät Soisalo-opiston tarjoamia palveluja ja ovat niihin tyytyväisiä. Asiakastyytyväisyys vuoden 2026 keväällä oli erinomainen.

Yleisen kustannustason nousu voi rajoittaa osallistumisen määrää.

3.2.7 Hyvinvointi

Palvelusuunnitelma:
Hyvinvointipalvelut sisältävät liikuntapalvelut, nuorisopalvelut, etsivän nuorisotyön, nuorten työpajan, kulttuuripalvelut ja museon. Liikuntapalvelut luovat edellytyksiä ja mahdollisuuksia kuntalaisten aktiiviseen ja liikkuvaan elämään. Nuorisopalveluilla tuetaan nuorten kasvua ja itsenäistymistä, edistetään aktiivista kansalaisuutta ja sosiaalista vahvistumista sekä parannetaan kasvu- ja elinoloja. Kulttuuripalveluiden tavoitteena on edistää, tukea ja järjestää kulttuuritoimintaa sekä ylläpitää museotoimintaa. Hyvinvointipalveluiden tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat kunnassa toimivat järjestöt ja kylät. Hyvinvointipalveluiden talousarvioon on varattu määräraha osallistuvaan budjetointiin, jolloin kuntalaiset voivat vaikuttaa määrärahan käyttöön.

Joroisten kunta pyrkii edistämään asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestämään asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestävällä tavalla. Hyvinvointipalveluiden tehtävänä on tarjota kuntalaisille hyvinvointia tukevia ja lisääviä vapaa-ajan palveluja.

Vastuuhenkilö: Hyvinvointipäällikkö

Määrärahataulukko sitovalla tasolla:

00035500 Hyvinvointi	TP2025	TA2026	TA2027	TS2028	TS2029
TOIMINTATUOTOT	215 127	103 669	85 308	85 308	85 308
TOIMINTAKULUT	-849 899	-908 383	-909 226	-836 078	-841 999
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**-634 773**	**-804 714**	**-823 918**	**-750 770**	**-756 691**
Poistot ja arvonalentumiset	-3 210	-3 212	-3 212	-3 212	-3 212
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-637 983	-807 926	-827 130	-753 982	-759 903

Erittelyt:

003711 Joroisten liikuntapalvelut	TP2025	TA2026	TA2027	TS2028	TS2029
TOIMINTATUOTOT	27 973	19 616	23 958	23 958	23 958
TOIMINTAKULUT	-435 143	-534 862	-565 920	-489 196	-491 153
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**-407 170**	**-515 246**	**-541 962**	**-465 238**	**-467 195**
Poistot ja arvonalentumiset	-2 845	-2 846	-2 846	-2 846	-2 846
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-410 015	-518 092	-544 808	-468 084	-470 041
003811 Joroisten nuorisopalvelut	TP2025	TA2026	TA2027	TS2028	TS2029
TOIMINTATUOTOT	1 038	1 989	1 500	1 500	1 500
TOIMINTAKULUT	-102 036	-118 974	-117 829	-119 760	-121 434
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**-100 998**	**-116 985**	**-116 329**	**-118 260**	**-119 934**
003814 Nuorten työpaja	TP2025	TA2026	TA2027	TS2028	TS2029
TOIMINTATUOTOT	35 015	40 030	35 050	35 050	35 050
TOIMINTAKULUT	-59 842	-77 700	-69 563	-70 740	-72 326
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**-24 826**	**-37 670**	**-34 513**	**-35 690**	**-37 276**
003848 Etsivä nuorisotyö	TP2025	TA2026	TA2027	TS2028	TS2029
TOIMINTATUOTOT	22 037	24 025	24 050	24 050	24 050
TOIMINTAKULUT	-40 325	-41 499	-42 848	-44 465	-44 679
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**-18 287**	**-17 474**	**-18 798**	**-20 415**	**-20 629**
003911 Joroisten yleinen kulttuuritoimi	TP2025	TA2026	TA2027	TS2028	TS2029
TOIMINTATUOTOT	1 383		650	650	650
TOIMINTAKULUT	-39 413	-43 338	-43 705	-43 563	-43 880
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**-38 030**	**-43 338**	**-43 055**	**-42 913**	**-43 230**
003912 Joroisten museo	TP2025	TA2026	TA2027	TS2028	TS2029
TOIMINTATUOTOT	100	100	100	100	100
TOIMINTAKULUT	-17 565	-19 773	-20 876	-20 845	-21 006
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**-17 465**	**-19 673**	**-20 776**	**-20 745**	**-20 906**
Poistot ja arvonalentumiset	-365	-366	-366	-366	-366

TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-17 830	-20 039	-21 142	-21 111	-21 272
003935 Kylien elinvoiman kehittäminen ja yhteisöllisyys.	TP2025	TA2026	TA2027	TS2028	TS2029
TOIMINTAKULUT	-18 891	-37 384	-48 485	-47 509	-47 521
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**-18 891**	**-37 384**	**-48 485**	**-47 509**	**-47 521**
003936 Tulevaisuuden Huutokoski	TP2025	TA2026	TA2027	TS2028	TS2029
TOIMINTATUOTOT	86 373	8 649			
TOIMINTAKULUT	-91 095	-7 250			
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**-4 722**	**1 399**	**0**	**0**	**0**
003944 Nuokku -nuorisokoutsi	TP2025	TA2026	TA2027	TS2028	TS2029
TOIMINTATUOTOT	41 207	9 260			
TOIMINTAKULUT	-45 591	-27 603			
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**-4 384**	**-18 343**	**0**	**0**	**0**

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut
Kunta vahvistaa kuntalaisten hyvinvointia ja toimintakykyä ennaltaehkäisevästi kaikissa elämänvaiheissa.	Tarjotaan ohjattua liikuntaa ja järjestetään liikunta-aiheisia tapahtumia sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohde- ja ikäryhmät huomioon ottaen. Nuorille tuotetaan matalan kynnyksen palveluita, tilatoimintaa, etsivää nuorisotyötä ja nuorten työpajatoimintaa. Järjestetään kulttuuritoimintaa ja tapahtumia yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Ylläpidetään kulttuuriperintöä ja tuetaan kylien toimintaa.	Ohjattujen ryhmien ja osallistujien määrät. Palautekyselyt. NuoDo-tilastointijärjestelmä. PARent-tilastointijärjestelmä. PARty-tilastointijärjestelmä. Järjestettävien tapahtumien ja osallistujien määrä. Museon toiminta.
Kuntalaisten vaikutusmahdollisuudet paranevat.	Kunnassa toimii kaksi vaikuttajaelintä: nuorisovaltuusto sekä vanhus- ja vammaisneuvosto. Osallistuva budjetointi toteutetaan vuosittain.	Vaikuttajaelinten kokoontumiskerrat. Osallistuvaan budjetointiin osallistuvien määrä.
Yhteisöllisyys ja osallisuus vahvistuvat kylien ja kolmannen sektorin toimintaa tukemalla.	Kunta myöntää kylille kehittämisavustusta ja järjestöille toiminta-avustuksia.	Myönnettyjen avustusten määrä.

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:
Nuorten työpajatoiminta ja etsivä nuorisotyö saavat toimintaansa vuosittain valtionavustusta. Mikäli avustus pienenee, voi riskinä olla, että kunnalla ei ole riittävästi resursseja toteuttaa kaikkia toimintoja. Talviset sääolosuhteet voivat vaikeuttaa liikuntatapahtumien järjestämistä.

Perustelut:

Henkilöstöresurssit hyvinvoinnissa ovat pienet, joten jos tulee pitkiä poissaoloja, niin kaikkia palveluja ei pystytä tarjoamaan.

Sisäiset vuokramenot nousevat merkittävästi urheilutalon osalta vuonna 2027; käytössä on jonkin aikaa sekä vanha että uusi urheilutalo.

Hyvinvoinnin tulosalueella on osallistuva budjetointi ja yhteistyösopimusten määrärahat.

Joroisten hyvinvointikertomus ja –suunnitelma linjaavat kunnan hyvinvoinnin ja terveyden (HYTE) edistämisestä kokoamalla yhteen kunnan terveyteen ja hyvinvointiin liittyvät tiedot, vertaa niitä verrokkikuntiin ja linjaa hyvinvointivajeista HYTE-työn tärkeimmät painopisteet. Uusi laaja hyvinvointikertomus- ja suunnitelma on laadittu vuosille 2026–2029. Kunnille otettiin vuoden 2023 alusta käyttöön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa, HYTE-kerroin.

3.3 TEKNINEN TOIMI

Teknisen toimen tulosalueet ovat teknisen toimen hallinto ja yhdyskuntasuunnittelu, kuntatekniikka, kiinteistö- ja ruokapalvelut, maa- ja metsätilat, rakennusvalvonta, teknisen toimen projektit ja vesihuoltolaitos.

00042010 TEKNINEN TOIMI	TP2025	TA2026	TA2027	TS2028	TS2029
TOIMINTATUOTOT	5 581 575	5 979 862	3 969 054	3 916 608	3 771 680
Valmistus omaan käyttöön	3 174	24 570			
TOIMINTAKULUT	-4 815 893	-4 920 441	-5 061 300	-4 827 095	-4 602 231
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**768 855**	**1 083 991**	**-1 092 246**	**-910 487**	**-830 551**
Poistot ja arvonalentumiset	-2 421 792	-940 354	-962 555	-806 765	-766 804
TILIKAUDEN TULOS	-1 652 936	143 637	-2 054 801	-1 717 252	-1 597 355
Varausten ja rahastojen muutokset	29 471				
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 623 465	143 637	-2 054 801	-1 717 252	-1 597 355

Perustelut:
Teknisen toimen toiminnassa ei tapahdu suuria muutoksia edelliseen vuoteen verrattuna, joten talousarvio muodostuu pitkälti edellisen vuoden tulojen ja menojen tapaan. Toimintakulut kasvavat hieman, mutta tästä kasvusta vastaa jo reilusti yksinään entisen urheilutalon purkukustannus, 240 000 €.

3.3.1 Teknisen toimen hallinto ja yhdyskuntasuunnittelu

Palvelusuunnitelma:
Teknisen toimen hallintoon sisältyvät teknisen lautakunnan toiminta sekä toimialajohto. Tekninen lautakunta käyttää hallintosäännön mukaista ratkaisuvaltaa palvelusuunnitelman toteuttamiseksi. Toimialahallinto johtaa, koordinoi ja kehittää teknistä toimialaa sekä tuottaa tietoa ja ratkaisumalleja päätöksentekoon.

Yhdyskuntasuunnittelun tehtävänä on luoda maankäytölliset valmiudet asumisen ja elinkeinotoiminnan sijoittumiseksi ja kehittymiseksi kunnassa. Yhdyskuntasuunnittelun keskeiset menetelmät ovat yleis- ja asemakaavoitus sekä muiden maankäyttöä palvelevien suunnitelmien laatiminen. Tulevana vuonna Huutokosken alueen kehittäminen niin maankäytöllisesti kuin infrastruktuurin osalta on erityisen huomion kohteena.

Ympäristönsuojelu, ympäristöterveydenhuolto sekä eläinlääkintä toteutetaan yhteistyössä Keski-Savon ympäristötoimen kanssa. Yksikkö toimii Keski-Savon ympäristölautakunnan alaisuudessa ja

yksikön isäntäkuntana toimii Leppävirta. Keski-Savon ympäristötoimi huomioi itse kuntien ympäristön suojelun, terveysvalvonnan ja eläinlääkintähuollon hankkeet ja tavoitteet.

Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja

Määrärahataulukko sitovalla tasolla:

00042050 Hallinto ja yhdyskuntasuunnittelu	TP2025	TA2026	TA2027	TS2028	TS2029
TOIMINTATUOTOT	1 191	23 404	24 654	2 550	2 601
Valmistus omaan käyttöön		24 570			
TOIMINTAKULUT	-501 357	-717 368	-738 602	-689 922	-672 470
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**-500 166**	**-669 394**	**-713 948**	**-687 372**	**-669 869**

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut
Huutokosken alueen yleiskaavoitus valmistuu	Tarvittavat selvitykset ja vaikutusten arvioinnit on laadittu ja otettu huomioon maankäytön suunnitelmassa.	Kunnanvaltuusto hyväksyy Huutokosken yleiskaavan v. 2027 aikana.

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:
Koko Joroisten kunnan alue ja etenkin Huutokosken ympäristö on erityisen huomion kohteena useiden kansainvälistenkin toimijoiden suunnalta. Hankkeet liittyvät mm. datakeskuksiin, uusiutuvan energian tuotantoon, akkuvarastoihin tai nestemäisten polttoaineiden valmistukseen. Näitä eri toimijoiden hankkeita on tai voi olla vuoden aikana esiselvitysvaiheessa, hankekehitysvaiheessa, rakentamislupavaiheessa tai rakentamisvaiheessa. Toiminnallisia riskejä ovat päätöksenteon viivästyminen mm. kaavoituksen osalta tai alueen infrastruktuurin rakentamisen vastuisiin ja kustannuksiin liittyvät sopimukselliset puutteet tai virheet. Kunnan edunvalvonta ja taloudellisten vaikutusten ennakointi esim. maankäyttösopimuksin on alueen rakentumisen ja infrastruktuurin toteuttamisen kannalta ensiarvoisen tärkeää. Huutokosken alueen rakentuminen tulee vastaamaan mitä merkittävimmin Joroisten kunnan tulevaisuuden elinvoimaisuuden tasosta. Sopimushallintaa täydennetään tarvittaessa asiantuntijaostopalveluilla. Riittävä resurssointi sekä henkilötasolla, että hankintojen rahoituksen osalta on erittäin tärkeää.

Perustelut:
Kaavoitukseen varataan riittävästi resursseja, jotta Huutokosken ja VT-5 alueiden kaavoituksen ja maankäytön suunnitteluun voidaan paneutua riittävällä tasolla. Vesihuollon kehittäminen kunnan tasolla kuuluu kunnan eikä vesihuoltolaitoksen tehtäviin. Määräaikaisen vesihuoltoinsinöörin tehtävänä on edistää vesihuollon kehittämistä talousarviovuoden aikana. Muilta osin hallinnon talousarvioon ei tapahdu olennaisia muutoksi v. 2026 verrattuna.

3.3.2 Kuntatekniikka

Palvelusuunnitelma:
Tulosalueeseen kuuluu kunnan hoidossa olevien liikenneväylien kesä- ja talvihoito ja kunnossapito, puistojen ja yleisten alueiden kunnossapito, liikuntapaikkojen hoito ja venepaikat. Jätehuollosta Joroisissa vastaa Keski-Savon jätehuolto llky. Lisäksi tulosalueeseen kuuluu yksityistieavustukset yksityisteiden kunnossapitoon ja peruskorjauksiin vuosittaisen määrärahan puitteissa.

Liikenneväylien hoito hankitaan ostopalveluna. Muiden tulosalueen palveluiden ja kohteiden osalta ylläpitoa hoidetaan oman henkilökunnan toimesta.

Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja. Liikuntapaikkojen ja reittien osalta rakennuttamis- ja hankintapäällikkö.

Määrärahataulukko sitovalla tasolla:

00042400 Kuntatekniikka	TP2025	TA2026	TA2027	TS2028	TS2029
TOIMINTATUOTOT	226 693	266 931	258 353	266 012	263 610
TOIMINTAKULUT	-762 798	-727 630	-786 703	-800 516	-821 770
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**-536 106**	**-460 699**	**-528 350**	**-534 504**	**-558 160**
Poistot ja arvonalentumiset	-239 754	-261 910	-250 257	-248 830	-233 691
TILIKAUDEN TULOS	-775 860	-722 609	-778 607	-783 334	-791 851
Varausten ja rahastojen muutokset	607				
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-775 253	-722 609	-778 607	-783 334	-791 851

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut
Kunnan taajama-alueiden houkuttelevuus ja viihtyisyys kasvaa.	Puistoalueilta poistetaan vanhoja, huonokuntoisia puita ja niiden tilalle istutetaan uusia puita ja pensaita tilalle.	Positiivisen palautteen määrä hyvin hoidetuista taajama-alueista kasvaa.
Liikuntapaikkojen käyttö on turvallista.	Liikuntapaikkojen riskienarvioinnit ja turvallisuusasiakirjat ovat laadittu ja ajan tasalla.	Kaikki kunnan hoidossa olevat liikuntapaikat on tarkistettu, arvioitu ja turvallisuusasiakirjat on päivitetty.

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:
Polttonesteiden hintojen merkittävä nousu nostaisi konetyövaltaisella palvelualueella kustannuksia, jolloin mahdollinen säästö jouduttaisiin hallitsemaan palvelutasoa laskemalla. Polttonesteiden tai varaosien toimitusvaikeudet toisivat myös edellä mainitun kaltaisia vaikutuksia palvelutasoon. Konetöiden suunnittelussa varaudutaan kustannusten nousuun, niin että kustannukset pysyvät budjetoidun mukaisena. Polttonesteiden hintojen nousuun tai saatavuusongelmiin on vaikea varautua. Tarvittaessa tilannetta voidaan hallita kohteiden hoidon priorisoinnilla.

Perustelut:
Palvelualueen toiminnassa ei tapahdu olennaisia muutoksia vuoden 2027 aikana. Puistopuolelle lisätään henkilöresursseja, jotta kuntastrategian tavoitteiden mukaista taajamien viihtyisyyttä voidaan parantaa.

3.3.3 Kiinteistö- ja ruokapalvelut

Palvelusuunnitelma:
Kiinteistö- ja ruokapalveluiden palvelualueeseen kuuluvat kunnan kiinteistöjen tukipalvelut kuten mm. siivous-, kiinteistönhoito- ja korjaustyöpalvelut, ylläpitokuut sekä ruokapalvelut. Siivouspalvelut vastaavat Joroisten kunnan hallinnoimien eri kiinteistöjen, kuten esim. koulujen, liikunta- ja toimistotilojen siivouspalvelusta sekä käyttäjien erikseen tilaamista palveluista. Kunnossapitopalveluita tuotetaan myös kunnan tytäryhtiöiden, Ki Oy Honkauran ja Joroisten vuokrakiinteistöt Oy:n kiinteistöille.

Kirkonkylän koulukeskuksen ja Kuvansin koulun tuotantokeittiöiden tehtävänä on ruokapalvelujen tuottaminen eri asiakasryhmille. Tarvittaessa ruokaa valmistetaan myös kesäaikaan varhaiskasvatuksen tarpeisiin.

Kiinteistöjen kunnossapitotyöt tehdään pääsääntöisesti pitkän tähtäimen kunnossapitosuunnitelmien (PTS) perusteella. Palvelut tuotetaan pääosin omana työnä suurempia korjaustöitä lukuun ottamatta.

Vastuuhenkilöt: Puhtaus- ja ruokapalvelupäällikkö siivous- ja ruokapalveluissa, muissa kunnossapitopäällikkö.

Määrärahataulukko valtuustoon nähden sitovalla tasolla:

00042510 Kiinteistö- ja ruokapalvelut	TP2025	TA2026	TA2027	TS2028	TS2029
TOIMINTATUOTOT	4 737 588	5 410 627	3 477 136	3 323 716	3 308 833
Valmistus omaan käyttöön	3 174				
TOIMINTAKULUT	-3 349 426	-3 159 505	-3 212 652	-2 956 521	-2 921 573
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**1 391 335**	**2 251 122**	**264 484**	**367 195**	**387 260**
Poistot ja arvonalentumiset	-2 182 037	-678 444	-712 298	-557 935	-533 113
TILIKAUDEN TULOS	-790 702	1 572 678	-447 814	-190 740	-145 853
Varausten ja rahastojen muutokset	28 864				
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-761 838	1 572 678	-447 814	-190 740	-145 853

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut
Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen hyödyntämällä Ravitsemusnavigaattorista saatua kuntakohtaista tietoa alueen ruokailutottumuksista ja ravitsemuksen laadusta	Ravitsemusnavigaattorin käyttöön kannustetaan someviestinnällä ja tiedottamalla. Kunta on mukana Foodnutri-Datahankkeessa	Ruokavalion kokonaislaadun pistemäärä nousee v.2026 tasosta 5 %. Seurattavat tunnusluvut ovat; Kasviksia/Hedelmiä/Marjoja syövien osuus ja ateriarytmi.
Kunnan kiinteistöissä talotekniikka toimii luotettavasti. Kiinteistötekniikan ongelmiin pystytään reagoimaan nopeammin.	Kunnan kiinteistöjen kiinteistöautomaation valvonta ja säätäminen pilvipalvelun kautta. Tämä toteutuu ottamalla käyttöön monimerkkivalvomo-ohjelma.	Ilmanvaihdon toiminnan keskeytymiset ja vesikatkot vähenevät ja niiden kestot lyhenevät.

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:
Palvelualueen suurimpina riskeinä voidaan pitää voimakasta yleistä kustannusten nousua tulehtuneen maailmanpoliittisen tilanteen takia. Toiseksi ennalta arvaamattomat putkirikot tms. voivat aiheuttaa käyttökatkoa ja väistötilojen tarvetta käyttäjille.

Pääasiallisina toiminnallisina riskeinä ruokapalveluiden osalta ovat raaka-ainetoimitusten häiriintyminen, siivouspalveluissa sijaisten saatavuus äkillisissä poissaoloissa.

Ennalta arvaamattomien tapahtuminen haitallisia vaikutuksia pyritään ehkäisemään riittävällä ja osaavalla vakituisella henkilöstöllä.

Perustelut:
Palvelualueen toiminnassa ei tapahdu olennaisia muutoksia v. 2027. Kertaluontoisena kustannuksena vanhan urheilutalon purku nostaa toimintakuluja 240 000 €.

3.3.4 Maa- ja metsätilat

Palvelusuunnitelma:
Kunnalla on metsätalousmaata n. 1100 ha. Metsiä hoidetaan suunnitelmallisesti hyvien metsänhoitosuosituksien mukaisesti pitäen tavoitteena tuottavaa ja moniarvoista metsäomaisuutta. Vuotuiset puunmyyntisuunnitelmat tehdään metsäsuunnitelman perusteella. Metsien hyvää puuntuottokykyä edesautetaan tekemällä metsänhoitotyöt ja kasvatushakkuut oikea-aikaisesti. Talousmetsien luonnonhoitoa toteutetaan PEFC-sertifikaatin mukaisesti.

Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja

Määrärahataulukko valtuustoon nähden sitovalla tasolla:

00042600 Maa- ja metsätilat	TP2025	TA2026	TA2027	TS2028	TS2029
TOIMINTATUOTOT	514 484	190 000	189 000	192 780	196 636
TOIMINTAKULUT	-56 790	-57 636	-56 017	-56 007	-56 098
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**457 694**	**132 364**	**132 983**	**136 773**	**140 538**

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut
Päättäjien metsätaloustietämyksen kasvattaminen päätöksenteon tueksi.	Tutustuminen kunnan metsäsuunnitelmaan ja metsätiloihin erikseen sovittavassa laajuudessa.	Päättäjät ovat tutustuneet metsäsuunnitelmaan ja metsätiloihin.

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:
Maailmanpoliittinen tilanne voi johtaa metsätaloustuotteiden kysynnän merkittävään laskuun ja puunmyyntitulojen romahtamiseen. Tilapäinen metsätaloustuotteiden kysynnän lasku ei kuitenkaan aiheuttaisi merkittävää taloudellista haittaa kunnalle.

Perustelut:
Palvelualueen toiminnassa ei tapahdu olennaisia muutoksia v. 2027.

3.3.5 Rakennusvalvonta

Palvelusuunnitelma:
Rakennusvalvonnan tehtävänä on käsitellä rakentamisluvat sekä suorittaa lupiin liittyvät katselmukset. Rakennusvalvonta valmistelee osaltaan poikkeamislupien lausunnot. Rakennusvalvonta edistää hyvää rakennustapaa, valvoo rakennetun ympäristön tilaa ja rakennusten kunnossapitoa sekä ohjaa rakennustoimintaa kestävällä tavalla. Rakennusvalvonnan palvelut tuottaa Joroisissa Keski-Savon yhteinen rakennusvalvonta.

Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja

Määrärahataulukko valtuustoon nähden sitovalla tasolla:

00042760 Rakennusvalvonta	TP2025	TA2026	TA2027	TS2028	TS2029
TOIMINTATUOTOT	72 935	39 600	75	50	
TOIMINTAKULUT	-105 884	-180 157	-230 090	-147 579	-129 320
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**-32 950**	**-140 557**	**-230 015**	**-147 529**	**-129 320**

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut

Keski-Savon rakennusvalvonnan asettamat tavoitteet.		

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:
Keski-Savon rakennusvalvonnan talousarvion mukaisesti.

Perustelut:
Keski-Savon rakennusvalvonnan talousarvion mukaisesti.

3.3.6 Teknisen toimen projektit

Palvelusuunnitelma:
Teknisen toimen projekteihin sisältyvät erilaiset määräaikaiset hankkeet ja kustannukset. Vuonna 2027 projekteihin sisältyvät Saimaan järvitaimen Joroisvirran reitille-hankkeen viimeinen suuri projekti eli Liunan kalatien rakentamisen edistäminen yhdessä hankkeen kumppaneiden kanssa.

Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja

Määrärahataulukko valtuustoon nähden sitovalla tasolla:

00042800 Teknisen toimen projektit	TP2025	TA2026	TA2027	TS2028	TS2029
TOIMINTATUOTOT	28 685	49 300	19 836	131 500	
TOIMINTAKULUT	-39 637	-78 145	-37 236	-176 550	-1 000
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**-10 953**	**-28 845**	**-17 400**	**-45 050**	**-1 000**

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut
Liunan kalatien hankerahoitus on varmistettu.	Yhteistyö kumppaniosapuolien kanssa ja valtion avustusten mahdollisuudet.	Rahoitus on järjestetty.

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:
Valtion avustusmahdollisuudet päättyvät, jolloin rahoitus jää vajaaksi. Rahoitusmahdollisuus ilman valtion avustuksia on rajallisempi, mutta kumppaneiden laajempi hankinta voi mahdollistaa hankkeen toteutumisen.

Perustelut:
Liunan kalatie on viimeinen kohde uhanalaisen Saimaan järvitaimenen elinmahdollisuuksien mahdollistamiseksi Joroisvirran reitillä.

3.3.7 Vesihuoltolaitos

Palvelusuunnitelma:
Vesi- ja viemärilaitos vastaa laadukkaan käyttöveden tuottamisesta asiakkailleen sekä huolehtii vastaanotetun jäteveden puhdistamisesta ympäristölupaehtojen mukaisesti. Vesihuoltolaitoksen omaisuuden korjausvelkaa pienennetään suunnitelmallisesti suoritettavilla investoinneilla.

Joroisten kunnan vesihuoltolaitos eli Joroisten Vesi toimittaa käyttövettä lähes koko kunnan alueelle. Vedenjakelusta taajamien ulkopuolella huolehtivat vesiosuuskunnat. Kunnan vesihuoltolaitoksella ei ole viemäriverkostoa haja-asutusalueella. Kunta voi tukea vesiosuuskuntia mm. vedensaannin turvaamiseen liittyvissä hankkeissa tai yksityishenkilöitä heidän liittyessään vesijohtoverkostoon enintään talousarvioon varatulla summalla.

Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja

Määrärahataulukko valtuustoon nähden sitovalla tasolla:

JOROISTEN VESIHUOLTOLAITOS	TP2025	TA2026	TA2027	TS2028	TS2029
LIIKEVAIHTO	726 184	684 530	764 227	809 251	857 281
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	4 467	4 010	4 000	4 020	4 040
MATERIAALIT JA PALVELUT	-376 167	-345 478	-352 179	-357 721	-364 105
HENKILÖSTÖKULUT	-167 898	-159 358	-163 206	-167 170	-149 760
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-157 863	-165 588	-156 376	-151 357	-161 288
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-18 829	-13 984	-13 984	-14 253	-14 528
LIIKEYLI-/ALIJÄÄMÄ	9 893	4 132	82 482	122 770	171 640
KORKOTUOTOT	476				
MUUT RAHOITUSTUOTOT	3 865				
KUNNALLE MAKSETUT KORKOKULUT	-21 706	-25 000	-25 000	-25 000	-25 000
KORVAUS PERUSPÄÄOMASTA	-40 054	-40 054	-40 054	-40 054	-40 054
MUUT RAHOITUSKULUT	-121				
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT	-57 540	-65 054	-65 054	-65 054	-65 054
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SAT. ERIÄ JA VARAUKSIA	-47 648	-60 922	17 428	57 716	106 586
POISTOERON LISÄYS/VÄHENNYS	1 750				
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-45 898	-60 922	17 428	57 716	106 586

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut
Jäteveden puhdistamoiden toteutusvaihtoehto on päätetty ja toteutussuunnitelmat laaditaan talousarviovuoden aikana.	Suunnittelu kilpailutetaan ja tehdään hankintapäätös. Suunnittelun perusteena käytetään täsmällisiä lähtötietoja.	Suunnitelma on laadittu ja hyväksytty.

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:
Vesihuollon toimintavarmuuteen liittyvät suurimmat riskit ovat vakavat putkivuodot vesijohdossa. Vanheneva runkovesijohtoverkosto kasvattaa putkirikkojen riskiä etenkin vesijohtojen läheisyydessä tehtävien maankaivutöiden yhteydessä Myös pohjavesivarojen niukkuus voi aiheuttaa vedentoimitusongelmia. Vedentoimituksen häiriöihin on varauduttu parantamalla varavesijohdon toimintaa Keski-Savon Veden verkoston suunnasta Kuvansiin ja Kirkonkylälle.

Perustelut:
Vesihuoltolaitoksen taksojen inflaatiota suuremman noston myötä liikevaihto nousee ja tulos paranee, mikä mahdollistaa laitoksen tulevien investointien takaisinmaksun pitkällä tähtäimellä.

4 TULOSLASKELMA

Tuloslaskelmaosa on kunnan kokonaistaloudellinen laskelma, jonka tehtävänä on osoittaa tulorahoituksen riittävyys palvelujen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin.

Tuloslaskelma, kunta ja vesihuoltolaitos:

TULOSLASKELMA	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Myyntituotot	3 833 388	3 457 496	3 480 245	3 558 518	3 556 499
Maksutuotot	155 782	116 600	70 100	70 100	70 100
Tuet ja avustukset	449 054	316 855	232 062	131 369	132 871
Muut toimintatuotot	3 631 614	4 180 081	2 166 654	2 002 514	1 956 063
TOIMINTATUOTOT	**8 069 838**	**8 071 032**	**5 949 061**	**5 762 501**	**5 715 533**
Valmistus omaan käyttöön	3 174	24 570			
Henkilöstökulut	-9 033 542	-8 555 494	-8 650 497	-8 649 026	-8 776 126
Palvelujen ostot	-6 148 609	-6 540 035	-6 835 864	-6 472 473	-6 387 751
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 543 027	-1 462 552	-1 458 655	-1 465 304	-1 495 474
Avustukset	-736 137	-805 150	-702 900	-695 400	-745 546
Muut toimintakulut	-1 949 818	-2 068 860	-2 046 173	-1 887 350	-1 814 198
TOIMINTAKULUT	**-19 411 134**	**-19 432 091**	**-19 694 089**	**-19 169 553**	**-19 219 095**
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**-11 338 121**	**-11 336 489**	**-13 745 028**	**-13 407 052**	**-13 503 562**
Verotulot	10 088 321	11 016 000	11 502 000	11 595 000	11 915 000
Valtionosuudet	3 695 108	3 530 001	2 791 702	2 900 702	2 900 702
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	29 316	230 000	230 000	230 000	230 000
Muut rahoitustuotot	677 144	130 000	620 054	270 054	270 054
Korkokulut	-332 258	-352 000	-458 000	-641 000	-809 000
Muut rahoituskulut	-68 775	-200 000	-150 000	-150 000	-150 000
Rahoitustuotot ja -kulut	305 427	-192 000	242 054	-290 946	-458 946
VUOSIKATE	**2 750 734**	**3 017 512**	**790 728**	**797 704**	**853 194**
Poistot ja arvonalentumiset	-2 610 543	-1 134 762	-1 170 081	-1 029 272	-1 019 242
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	**140 191**	**1 882 750**	**-379 353**	**-231 568**	**-166 048**
Varausten ja rahastojen muutokset					
Poistoeron muutos	31 221				
Varausten muutos					
Varausten ja rahastojen muutokset	31 221	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	**171 413**	**1 882 750**	**-379 353**	**-231 568**	**-166 048**

5 INVESTOINNIT

6 RAHOITUSLASKELMA

Talousarvion rahoitusosassa esitetään toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat. Rahoitusosa esitetään vähennyslaskukaavan muodossa. Välisummana esitetään Toiminnan ja investointien rahavirta. Ylijäämäinen välisumma osoittaa, että investoinnit rahoitetaan kokonaisuudessaan tulorahoituksella, investointien rahoitusosuuksilla ja omaisuuden myynnillä. Negatiivinen välisumma osoittaa määrän, joka on rahoitettava pääomarahoituksella. Mainitun välisumman ja rahoituksen rahavirran yhteen laskettu määrä osoittaa budjetoitujen rahavirtojen kokonaisvaikutuksen kunnan maksuvalmiuteen.

Rahoituslaskelma, kunta ja vesihuoltolaitos:

RAHOITUSLASKELMA	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
VUOSIKATE	2 750 734	3 017 512	790 728	797 704	853 194
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT					
Myyntivoitot ja -tappiot	-26 725	-2 008 000	0	0	0
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT	-26 725	-2 008 000	0	0	0
TOIMINNAN RAHAVIRTA	**2 724 010**	**1 009 512**	**790 728**	**797 704**	**853 194**
INVESTOINTOINTIEN RAHAVIRTA					
INVESTOINTIMENOT	-1 690 288	-6 021 000	-3 639 000	-4 342 000	-4 085 000
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTEIHIN	441 247	14 500	370 000	0	0
PYS. VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOV.TUL					
INVESTOINTIEN VARS.MYYNTITULOT	97 903	5 660 000	60 000	60 000	160 000
INVESTOINTIEN MYYNTIVOITOT/-TAPPIOT	26 725	2 008 000	0	0	0
PYS. VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOV.TUL	124 628	7 668 000	60 000	60 000	160 000
INVESTOINTOINTIEN RAHAVIRTA	**-1 124 413**	**1 661 500**	**-3 209 000**	**-4 282 000**	**-3 925 000**
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	**1 599 597**	**2 671 012**	**-2 418 272**	**-3 484 296**	**-3 071 806**
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET					
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYKSET	0	0	0	0	0
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	43 519	0	0	0	0
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET	**43 519**	**0**	**0**	**0**	**0**
LAINAKANNAN MUUTOKSET					
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	2 000 000	4 500 000	6 000 000	6 700 000	6 100 000
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-3 202 604	-3 335 000	-3 229 000	-3 161 000	-3 136 000
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS	0	0	0	0	0
LAINAKANNAN MUUTOKSET	**-1 202 604**	**1 165 000**	**2 771 000**	**3 539 000**	**2 964 000**
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET					
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET					
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOM. MUU	-26 805				
VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS	15 922				
SAAMISTEN MUUTOS	-309 627				

KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	247 539				
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET	**-72 971**	**0**	**0**	**0**	**0**
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	**-1 232 056**	**1 165 000**	**2 771 000**	**3 539 000**	**2 964 000**
RAHAVAROJEN MUUTOS	**367 541**	**3 836 012**	**352 728**	**54 704**	**-107 806**
KASSAVARAT 31.12.	10 659 981				
KASSAVARAT 1.1.	10 292 439				
RAHAVAROJEN MUUTOS	**367 541**				